

Plan för policyarbete kring folkhälsofrågor i SLL

Arbetets Inriktning

Utveckling

Då folkhälsoarbete kräver långsiktighet behöver det styras av såväl en långsiktig policy som ett övergripande mål. Dessa anger inriktningen för vad som skall åstadkommas, enligt vilka principer arbetet ska utföras och vilka som skall ansvara för olika delar. Policyn styrs dels av de grundläggande uppdrag och åligganden som finns för SLL men även av befolkningens behov uttryckt i folkhälsodata liksom den kunskap som finns om evidensbaserat folkhälsoarbete.

För att lyckas med det långsiktiga arbete som folkhälsoarbete innebär, är det viktigt att en struktur skapas för att styra, utveckla och följa upp policyn. Denna struktur behöver vara:

- Tydlig för hela SLL:s verksamhet och dess samverkanspartners
- Kontinuerlig över längre tid
- En möjliggörare för arbetet med implementering i de olika delarna av koncernen

Implementering

Olika delar av SLL:s verksamhet har olika huvudsyften och är organiserade på olika sätt. Varje delverksamhet behöver därför definiera på vilket sätt en folkhälsopolicy är relevant för dem och hur den kan operationaliseras. Varje verksamhet måste sätta egna mål med vidhängande strategier. Arbetets inriktning kan variera beroende på hur delverksamheternas uppdrag förändras över tid exempelvis på grund av omorganisationer och rationaliseringar. Likaså kan prioriterade områden förändras på grund av nya rön eller vetenskapliga insikter. Med strategierna som utgångspunkt är det sedan möjligt att utveckla handlingsplaner med tydliga, uppföljningsbara delmål och resultatmål.

Samverkan

Ett grundfundament för folkhälsoarbete är samverkan. Detta understryks inte minst av att de nationella folkhälsomålen bygger på att folkhälsoarbetet bedrivs inom alla politikområden. Det handlar också om möta krav på och behov av samverkan i folkhälsofrågor från länets övriga aktörer.

För att folkhälsoarbetet ska få ett brett och starkt genomslag i Stockholms län krävs samverkan på flera plan. I arbetet med att ta fram en folkhälsopolicy är två områden av särskilt intresse:

1. Samverkan i sakfrågor

Det finns ett par sakfrågeområden där intern samverkan kring utveckling av folkhälsopolicy är av intresse. Ett exempel är det arbete som bedrivs inom SLL kring Barnkonventionen. Arbetet är inriktat på utveckling av en policy i enlighet med ett av folkhälsomålen (mål 3) med olika strategier och planer för olika delar av koncernen. Detta bör på ett enkelt och naturligt sätt länkas till utvecklingen av en folkhälsopolicy.

Ett annat exempel är det som kallas *Hållbar utveckling* och som är implementeringen av de svenska miljömålen. Miljön är en av flera faktorer som påverkar befolkningens hälsa på samhällsnivå, gruppnivå och individnivå. Ett folkhälsoarbete som bygger på bestämningsfaktorer för hälsa/ohälsa kommer att ha många beröringspunkter med miljöarbete och därför kommer också inriktningsmål i folkhälso- och miljöfrågor många gånger att vara desamma. På koncernledningsnivå kan det därför finnas anledning att samordna arbetet kring hållbar utveckling med en policy för arbetet med folkhälsa.

2. Samverkan med andra aktörer

Folkhälsoarbetet bygger också i hög grad på extern samverkan. I ett hälsofrämjande arbete återfinns arenor för att möta människor ofta i andra sektorer än inom hälso- och sjukvården. Inte desto mindre är det på dessa arenor som de stora påverkansmöjligheterna återfinns, inte minst gäller detta för de så kallade livsstilsrelaterade sjukdomarna.

En stor del av dessa arenor återfinns i kommunen. I många kommuner pågår också arbete med att ta fram lokalt förankrade folkhälsomål. I ett utvecklingsarbete av folkhälsopolicy för SLL kan därför synergieffekter uppstå om kommunerna kan medverka genom KSL och Stockholms kommun.

Andra viktiga aktörer är frivilligorganisationerna. Här återfinns såväl studieförbund, idrottsrörelse och inte minst patientorganisationer.

Utgångspunkter för arbetet

1. Arbetet ska utföras med ett brett politiskt deltagande. En parlamentarisk styrgrupp ska tillsättas.
2. Arbetet ska utföras med ett brett tjänstemannadeltagande. En arbetsgrupp ska tillsättas med representation från alla SLL:s verksamheter.
3. Den politiska organisationen och förvaltningar på alla nivåer i alla verksamheter ska göras delaktiga i arbetet. Formulering av mål och strategier ska utgå från den gemensamma folkhälsopolicyn.
4. KSL och andra relevanta aktörer ska involveras i arbetet i ett tidigt stadium.
5. Erfarenheter av tidigare policy ska utvärderas och beaktas i utvecklingen av ny folkhälsopolicy.
6. Hälsokonsekvensbeskrivningar, HKB, ska integreras i arbetet med utveckling av folkhälsopolicy.

Arbetets Utformning

Arbetsmodell för policyarbete

1. Arbetet ska bedrivas i projektform efter SLL:s projektstyrningsmodell.
2. Bildande av parlamentarisk styrgrupp
3. Projektgrupp/-sekretariat utses
4. Bildande av arbetsgrupp med representanter från SLL:s alla delar
5. Vissa initiala utbildningsaktiviteter för de som skall arbeta i de olika grupperna
6. Referensgrupp av viktiga samarbetspartners i länet
7. Förslag till policy utarbetas och diskuteras i den politiska styrgruppen och i referensgruppen samt i de olika förvaltningarnas ledning.
8. Behov av ev stödfunktioner för genomförande av arbetet analyseras och förslag på hur detta kan lösas inom ram föreslås.
9. Policy samt organisations- och genomförandeplan fastställs senast december 2004
10. Förvaltningarna utarbetar strategier sätter rimliga mål och utformar sina första handlingsplaner senast juni 2005 så att detta kan påverka plan och budget samt direktiv 2006.

Uppföljning och revidering av handlingsplan efter ett år, därefter var tredje år. Måluppfyllelse redovisas årligen i ordinarie verksamhetsredovisning och följs upp av revisorerna. Därefter årlig översyn av handlingsplaner och uppföljningsresultat i enlighet med långsiktiga mål och politiskt prioriterade områden. Den politiska styrgruppen leder detta arbete.